رویکرد

«تضمین بازدارنده» به جای «امضای کری»

هنوز جمله معروف «امضای کری پای قرارداد است» در خاطر بسیاری است و البته دو سال بعد خروج ترامپ از برجام ثابت کرد که امضای «جان کری»، وزیر خارجه وقت امریکا نمی‌تواند ضمانت پایبندی واشنگتن به تعهدات خود باشد. از همین رو نیز ایران با درس از بدعهدی گذشته امریکایی‌ها در توافق سال ۲۰۱۵، اکنون به‌دنبال تضمین‌های عینی و بازدارنده در هرگونه توافق احتمالی پیش رو است و برخی دیپلمات‌های غربی گفته‌اند یکی از بزرگ‌ترین موانع مذاکرات، درخواست تهران برای تضمین خارج نشدن دوباره امریکا از توافق است.

به گزارش «جوان»، مذاکرات وین به مرحله سرنوشت‌ساز خود نزدیک شده و ایران از کشور عهدشکن مذاکرات خواستار ارائه تضمین‌های لازم برای خارج نشدن از توافق و پایبندی به تعهدات شده است. این مرحله سرنوشت‌ساز را دیپلمات‌های غربی درگیر در این مذاکرات نیز تأیید کرده و گفته‌اند امریکا حاضر شده تضمین‌نامه‌هایی از وزارت خزانه‌داری برای فهرست توافق شده از بانک‌ها و شرکت‌های بین‌المللی به منظور همکاری با ایران بدهد. روزنامه امریکایی وال استریت‌ژورنال نیز یکی از گره‌های مذاکرات وین را تلاش تهران برای گرفتن تضمین قانونی سفت و سخت از امریکا مبنی بر پایبندی این کشور به برجام در اثر تغییر دولت و نیز بازنگرداندن تحریم‌ها علیه ایران عنوان کرده است.

■ ایران کدام تضمین‌ها را می‌خواهد؟

طبیعی است که خروج و بدعهدی قبلی امریکا در جریان توافق هسته‌ای باعث شده این بار ایران با احتیاط و محافظه‌کاری بیشتری گفت‌وگوها را با طرف‌های غربی دنبال و در مذاکرات وین تضمین‌های عینی و بازدارنده را از واشنگتن طلب کند. این در حالی است که امریکایی‌ها تلاش دارند از زیر بار تعهدات اینچنینی شانه خالی کنند و پیش‌تر سخنگوی کاخ سفید گفته بود که دولت بایدن امکان ارائه چنین تضمین‌هایی را ندارد و احتمالاً همین ندادن تضمین لازم از سوی امریکا باعث روند آهسته پیشرفت مذاکرات شده است.

با وجود بن‌بست فعلی در مذاکرات وین، منابع غربی به نقل از دیپلمات‌ها گفته‌اند راهی برای دستیابی به توافق وجود دارد و خوش‌بینی بیشتری برای دستیابی به نتیجه دارند، هرچند همین منابع دیپلماتیک گفته‌اند که اواسط ماه فوریه یعنی تا کمتر از یک ماه دیگر را به عنوان زمان تصمیم‌گیری در مورد پایان یافتن دیپلماسی در نظر گرفته‌اند.

منابعی نیز گفته‌اند که تیم مذاکراتی ایران خواستار تضمین دائمی از سوی کشورهای غربی شرکت‌کننده در مذاکرات است و با همین تقاضا به مذاکرات وین بازگشته است. در هفته‌های اخیر، دیپلمات‌های غربی نیز این موضوع را تأیید کرده و گفته بودند که درخواست تضمین از امریکا دوباره به خواسته اصلی مذاکره‌کنندگان ایرانی تبدیل شده است. علی واعظ، مدیر پروژه ایران در گروه بین‌المللی بحران معتقد است که رفع تحریم‌های بی‌اثر و ناپایدار شاید حتی برای اقتصاد ایران نیز مضر باشد، زیرا نگرانی از اعمال مجدد تحریم‌ها روی هر نوع برنامه‌ریزی بلندمدت ایران سایه می‌خواهد انداخت. با وجود آنکه در چند هفته گذشته واشنگتن به صورت نمایشی تلاش داشته به نگرانی‌های ایران پاسخ دهد و در حاشیه نشست گروه ۲۰ در رم نیز جو بایدن و رهبران بریتانیا، فرانسه و آلمان بیانیه‌ای مشترک درباره رسیدگی به نگرانی‌های ایران منتشر کردند، اما ایران این گونه تعهدات شفاهی و بیانیه‌های مقطعی را با توجه به تجربه بدعهدی گذشته غرب در برجام نمی‌پذیرد و خواستار انواع مختلف تضمین‌های سیاسی، اقتصادی و حقوقی از واشنگتن است. به نظر نمی‌رسد که چند وعده محدود وزارت خزانه‌داری امریکا برای مستثنی کردن برخی بانک‌ها یا تعهد سیاسی دولت بایدن در مورد بازنگرداندن تحریم‌ها در آینده ضمانت‌های قاطع و قابل قبول برای ایران در مذاکرات وین باشد.

■ ایران حق دارد به دنبال تضمین از امریکا باشد

همزمان با تأکید ایران بر ارائه تضمین‌های عینی و قابل دفاع از سوی واشنگتن، «میخائیل اولیانوف» نماینده روسیه در وین، از شرط ایران برای گرفتن تضمین تکرار نشدن خروج امریکا از توافق دفاع کرد. اولیانوف در توئیتی گفت: «ایرانی‌ها کاملاً حق دارند که تضمین‌هایی را در خصوص تکرار نشدن ماجراجویی فاجعه‌بار [خروج امریکا از برجام] بخواهند.» حتی با وجود آنکه غربی‌ها ایران را به وقت‌کشی در مذاکرات متهم می‌کنند، وزیر امور خارجه کشورمان در مصاحبه با شبکه تلویزیونی «سی‌جی‌تی‌ان» چین تأکید کرده است که تهران هرگز به دنبال اتلاف وقت در مذاکرات وین یا به انحراف کشاندن روند گفت‌وگوها نیست و اگر طرف مقابل به تعهدات توافق هسته‌ای بازگردد، ایران هم به تعهداتش بازخواهد گشت. امیرعبداللهیان همچنین در آستانه سفر به روسیه با تبیین نقشه راه جدید در روابط تهران و مسکو در یادداشتی نوشت: فدراسیون روسیه هم در دستیابی به توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ میلادی و هم در مذاکرات اخیر جمهوری اسلامی ایران با ۱+۴ نقش مؤثر و سازنده‌ای داشته و گام‌های مثبتی برای کمک به لغو تحریم‌ها برداشته است.

پرونده

صهیونیست‌ها باز هم به الشیخ جراح یورش بردند

در پی اعلام اجرای دستور تخلیه منزل یک شهروند فلسطینی در محله الشیخ جراح در شهر قدس اشغالی، درگیری‌هایی میان فلسطینیان و نیروهای پلیس رژیم صهیونیستی رخ داد.

درحالی که گروه‌های مقاومت نسبت به ماجراجویی‌های رژیم صهیونیستی در هر گوشه از فلسطین اشغالی هشدار داده‌اند، این رژیم همچنان به حملات خود به فلسطینی‌ها ادامه می‌دهد. نیروهای پلیس رژیم صهیونیستی دوشنبه شب با فلسطینیان حامی محمود صالحیه، شهروند فلسطینی که تهدید کرده بود در صورت اجرای دستور تخلیه منزلش در محله الشیخ جراح واقع در قدس اشغالی، اقدام به خودسوزی می‌کند، درگیر شدند. به گزارش شبکه العهد، پلیس رژیم صهیونیستی و شهردار قدس در بیانیه‌ای مشترک اعلام کردند: «نمایندگانی به منظور اجرای دستور تخلیه پس از اختصاص دادن این زمین برای ساخت مدرسه‌ای به نفع ساکنان محله الشیخ جراح به سمت منزل محمود صالحیه رفتند.» شاهدان عینی اعلام کردند، پس از ورود نیروهای پلیس، درگیری‌هایی میان فلسطینیان و نیروهای رژیم اشغالگر رخ داد اما بعداً فروکش کرد. از سوی دیگر، وزارت خارجه فلسطین از جامعه جهانی و به ویژه امریکا خواست برای توقف جنایت رژیم صهیونیستی علیه خانواده صالحیه در محله الشیخ جراح، فوراً وارد مداخله شود. وزارت خارجه فلسطین با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد: «این وزارتخانه به شدت جنایت‌های شنیع رژیم صهیونیستی و شاخه‌های مختلف آن را در قدس اشغالی و علیه خانواده صالحیه در محله الشیخ جراح برای تخلیه منزل و زمین خود و سیطره بر آن، در شنیع‌ترین عملیات نژادپرستانه که موجودیت فلسطینیان در شهر قدس، محله‌ها و شهرک‌های آن را هدف قرار می‌دهد و همچنین در خطرناک‌ترین عملیات پاکسازی قومی نیروهای پلیس رژیم اشغالگر علیه شهروندان فلسطینی جهت تخلیه شهر قدس از صاحبان و شهروندان اصلی آن را محکوم می‌کند.» این وزارتخانه همچنین اعلام کرد: «این جنایت ما را به یاد آنچه که صهیونیست‌ها از ابتدای قرن گذشته علیه شهرک‌ها، روستاها و شهرهای فلسطینی مرتکب شده‌اند، می‌اندازد و روزانه در کرانه باختری به ویژه در قدس شرقی تکرار می‌شود.» در بیانیه وزارت خارجه فلسطین آمده است: «این جنایت به مثابه آزمونی نهایی برای مواضع بین‌المللی، مواضع سازمان ملل و دولت امریکا در قبال مسئله الشیخ‌جراح است. وزارت خارجه فلسطین خواستار مداخله فوری و مؤثر برای وادار کردن رژیم اشغالگر جهت صرف‌نظر کردن از ارتکاب این کشتار شنیع شد.»

درد «غربی – عبری» از عملیات انصارالله در امارات

گزارش یک

سخنگوی نیروهای مسلح یمن دیروز ضمن ارائه اطلاعات بیشتر درباره عملیات موفقیت‌آمیز روز دوشنبه انصارالله به امارات، گفت که در جریان این حملات از موشک و پهپاد استفاده شده است. موج ناشی از این حملات، نه تنها امارات و عربستان را به تکاپو انداخت تا برای اقدام علیه انصارالله دست به دامن امریکا شوند، بلکه محکومیت تل‌آویو و حتی موضع‌گیری اروپایی‌ها را در حمایت از جبهه سعودی - اماراتی به دنبال داشت.

■■■

ترکش‌های حملات روز دوشنبه انصارالله به امارات آنقدر عمیق و دردناک بود که فریاد حامیان سعودی‌ها را از نقاط مختلف جهان به دنبال داشت و با ارائه اطلاعات بیشتر درباره اقدام یمنی‌ها، احتمالاً موج حمایت‌ها از ائتلاف سعودی ادامه خواهد داشت. یحیی سریع، سخنگوی نیروهای مسلح یمن، اگرچه روز دوشنبه درباره عملیات طوفان یمن توضیح داده بود اما دیروز جزئیات بیشتری را از ضرب شست انصارالله تشریح کرد و در شبکه اجتماعی توئیتر نوشت: «موشک‌هایی که در عملیات «اعصار الیمن» (طوفان یمن) به کار گرفته شد، موشک‌های بالدار از نوع قدس ۲ هستند. پالایشگاه نفت در منطقه «المصفح» و فرودگاه ابوظبی با چهار موشک از این نوع هدف گرفته شدند.» سریع افزود: «یک موشک بالستیک از نوع «ذوالفقار» نیز فرودگاه ابوظبی را هدف گرفت. پهپادهای «صماد ۳» نیز تعدادی از اهداف مهم و حساس را هدف قرار دادند.» همچنین، محمد ناصر البخیتی از رهبران انصارالله یمن به خبرگزاری اسپوتنیک گفت که اگر تجاوزهای امارات به یمن ادامه پیدا کند، نیروهای یمنی، مراکز مهم از جمله سازه‌های نفتی و فرودگاه‌های این کشور را هدف قرار خواهند داد. مهدی المشاط، فرمانده کل نیروهای مسلح یمن هم ضمن تبریک عملیات نیروهای این کشور در عمق امارات، تصریح کرد: «اگر این تجاوز و سریال جنایات و تلاش برای اشغال کشور ادامه یابد، این مسئله در آینده، خطرات واقعی برای اقتصاد و سرمایه‌گذاری در امارات به همراه خواهد داشت.»

■ انصارالله را تحریم کنید

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور پیشین امریکا، انصارالله را در فهرست تروریستی قرار داده بود اما دولت جو بایدن آن را لغو کرد. در پی حملات اخیر، عبدالله بن زاید آل‌نهیان، وزیر خارجه امارات با دست گذاشتن روی همین موضوع، خواستار بازگرداندن نام جنبش انصارالله یمن به فهرست تروریستی امریکا شد. بلینکن در توئیتی ضمن تأیید مذاکره با طرف اماراتی نوشت: «من با وزیر امور خارجه امارات در مورد حملات حوثی‌ها صحبت و همبستگی خود را با مردم امارات اعلام کردم.» وزیر خارجه امریکا همچنین با احمد ناصر آل محمد الصباح، وزیر امور خارجه کویت و وزیر مشاور در امور کابینه نیز در این مورد گفت‌وگو کرد. جیک سالیوان، مشاور امنیت ملی کاخ سفید هم بیانیه‌ای صادر کرد با این مضمون: «ایالات متحده حمله تروریستی امروز را در ابوظبی امارات عربی متحده که منجر به کشته شدن سه غیرنظامی شد، به شدت محکوم می‌کند. ما با امارات و شرکای بین‌المللی برای پاسخگویی آنها همکاری خواهیم کرد.» وی همچنین افزود: «تعهد ما به امنیت امارات تزلزل‌ناپذیر است و در کنار شرکای اماراتی خود در برابر تمامی تهدیدات علیه قلمرو آنها ایستاده‌ایم.» ند پرایس، سخنگوی وزارت خارجه امریکا نیز در بیانیه‌ای مشابه، مدعی شد که مکان‌های غیرنظامی هدف گرفته است.

■ موضع مشابه بن‌سلمان و لاپید

عملیات روز دوشنبه موضوعی بود که صحبت‌های تلفنی بن زاید و محمد بن‌سلمان، ولیعهد سعودی را به دنبال داشت. بن‌سلمان این حملات را یک حمله تروریستی خواند و آن را محکوم کرد. فیصل بن‌فرحان، وزیر خارجه عربستان نیز با انتشار توئیتی ضمن حمایت از امارات، حملات اخیر به عربستان و امارات را تهدیدی برای امنیت و ثبات منطقه دانست. این مقام سعودی بر همبستگی ریاض با ابوظبی تأکید کرد و افزود: «عربستان و ائتلاف به حمایت خود از اقدامات بین‌المللی برای برقراری صلح در یمن ادامه می‌دهند و ابتکار عمل عربستان در ایجاد راه‌حلی سیاسی برای بحران یمن هنوز روی میز است.» وی تهدید کرد، پاسخ عربستان به این حملات شدید خواهد بود. یائیر لاپید، وزیر خارجه رژیم صهیونیستی عملیات صنعا علیه ابوظبی را به شدت محکوم کرد. لاپید هم در توئیتر نوشت: «حمله پهپادی امروز در ابوظبی را شدیداً محکوم می‌کنم و به خانواده‌های کشته‌شدگان تسلیت می‌گویم و برای زخمی‌ها آرزوی بهبودی عاجل دارم. اسرائیل در کنار امارات است.» وی در ادامه نوشت: «ما از جامعه بین‌الملل می‌خواهیم که چنین حملاتی را قویاً محکوم کرده و فوراً وارد عمل شود تا ایران و نمایندگانش ابزاری برای تضعیف امنیت منطقه و آسیب رساندن به مردم بی‌گناه نداشته باشند.»

■ اتحادیه اروپا، حامی امارات

اتحادیه اروپا نیز به عنوان یکی از اعوان و انصار امارات، نتوانست سکوت پیشه کند و روز دوشنبه گفت که «حملات علیه زیرساخت‌های غیرنظامی غیرقابل‌قبول است.» اتحادیه اروپا در بیانیه خود گفت که این حمله خطر بحران یمن را تشدید و تلاش‌های در حال انجام برای پایان جنگ در این کشور را تضعیف می‌کند. این اتحادیه تأکید کرد: «راه‌حل بحران یمن فقط سیاسی است و اتحادیه اروپا خواستار خودداری از تشدید تنش‌ها است.» ژان ایو لودریان، وزیر امور خارجه فرانسه که کشورش یکی از فروشندگان بزرگ سلاح به ائتلاف متجاوز سعودی برای کشتار غیرنظامیان یمنی است، گفت: «این حملات امنیت امارات عربی متحده و ثبات منطقه را تهدید می‌کند. فرانسه حمایت خود را از امارات در مواجهه با این حملات اعلام می‌کند.»

■ سکوت در قبال جنایت سعودی‌ها

هجمه‌ها علیه انصارالله در شرایطی تشدید شد که ائتلاف سعودی دوشنبه شب، در پاسخ به حملات هوایی یمن به خاک امارات، غیرنظامیان یمنی را هدف قرار داد. منابع رسانه‌ای یمن شمار قربانیان حملات ائتلاف سعودی به صنعا را ۲۳ کشته و زخمی برآورد کرده‌اند. پایگاه خبری شبکه المسیره در این مورد نوشت: «شمار قربانیان حمله دوشنبه‌شب جنگنده‌های ائتلاف سعودی - امریکایی به محله «اللیبی» در شهرستان «معین» واقع در استان صنعا به ۱۲ شهید و ۱۱ مجروح که برخی از آنها زن و کودک هستند، رسیده است و انتظار می‌رود که شمار قربانیان افزایش یابد؛ به ویژه که هنوز برخی قربانیان در زیر آوار هستند و عملیات امدادرسانی به آنها ادامه دارد.» خبرنگار المسیره همچنین اعلام کرد که جنگنده‌های ائتلاف سعودی، در دو نوبت ساختمان پارلمان را در خیابان «الستین» غربی و نیز دانشکده نظامی در پایتخت صنعا، هدف قرار دادند.

گزارش ۲

بازی «لبه پرتگاه» در بحران اوکراین

تنش‌های شرق اروپا درحالی تصاعد یافته که امریکا از آن سود می‌برد و روس‌ها دنبال آورده امنیتی‌اند

شاید واقعیت رویدادهای اوکراین، حرکت به سمت جنگ نباشد، ولی اطلاعات حاکی از قرار گرفتن طرفین در جاده رویارویی است. معاون وزیر خارجه روسیه با یک تهدید تلویحی گفته که ناتو خوب می‌داند اگر تضمین‌های امنیتی مدنظر مسکو را رد کند، چه اتفاقی خواهد افتاد. نیویورک تایمز هم از شروع تخلیه سفارت روسیه در کی‌یف صحبت کرده ولی معاون وزیر خارجه روسیه، اتهامات را درباره آماده شدن برای جنگ رد کرده و گفته که اطلاعاتی که امریکایی‌ها درباره آماده شدن منتشر می‌کنند، جعلی است.

■■■

به گزارش «جوان»، روسیه و غرب لفظاً می‌گویند که دنبال جنگ نیستند ولی هر دو طرف، با یک سری تحرکات، قصد دارند طرف مقابل را متقاعد کنند که قصدشان برای رویارویی جدی است. این یعنی همان بازی لبه پرتگاه (Brinkmanship) که روسیه برای متقاعد کردن ناتو و امریکا به ارائه تضمین امنیتی راه انداخته و امریکایی‌ها هم با بزرگ کردن تهدید مسکو بر سر اوکراین، روند نزدیکی اروپاییان به روسیه را به خصوص در زمینه انرژی، مختل می‌کنند. بازی لبه پرتگاه، یک تکنیک مذاکراتی است که در آن هر کدام از طرفین با نمایش بازی «مرد دیوانه» در مسیری تهاجمی، سعی می‌کند از طرف مقابل امتیاز بگیرد، چیزی که طی سه ماه گذشته در مناسبات روسیه و ناتو جریان داشته است. ابتدا امریکایی‌ها گزارش‌هایی درباره حضور نیروهای روس در مرزهای اوکراین منتشر کردند و بعد این بحث مطرح شد که اوکراین برای ایجاد بازدارندگی، عضو ناتو شود.

■ تخلیه سفارت روسیه

طی چند روز اخیر گارد تهاجمی دو طرف همچنان ادامه پیدا کرده، به‌طوری که حالا سناریوهای جنگی در سایه شکست احتمالی بازی لبه پرتگاه مطرح می‌شود. الکساندر گروشنکو، معاون وزیر امور خارجه روسیه دوشنبه در مصاحبه با روزنامه کومرسانت گفت که ناتو به خوبی می‌داند که اگر تضمین‌های امنیتی مدنظر روسیه را رد کند، ممکن است روسیه چه تدابیر فنی - نظامی‌ای اتخاذ کند. گروشنکو گفت: «ما هیچ‌کس را تهدید نمی‌کنیم. ما هشدار می‌دهیم. موضع ما کاملاً شفاف و قابل پیش‌بینی است. ما کاملاً آشکار آن را بیان کرده‌ایم و اکنون منتظر یک واکنش صادقانه مشابه هستیم. ناتو به خوبی می‌داند که روسیه ممکن است چه تدابیر فنی - نظامی‌ای در پیش بگیرد. ما احتمالات خود را پنهان نمی‌کنیم و بسیار شفاف عمل می‌کنیم.» در حالی که صحبت‌های این مقام روس، حاوی یک تهدید ضمنی است، ظاهراً روس‌ها سعی دارند طرف مقابل را متقاعد کنند که درباره گسترش ناتو به روسیه تضمین امنیتی بدهد. براساس گزارش اسپوتنیک، وزارت خارجه روسیه دو پیش‌نویس توافقنامه روسیه را درباره تضمین‌های امنیتی برای ایالات متحده و ناتو منتشر کرد. یکی دریافت تضمین از ناتو است که دیگر به سمت شرق پیشروی نداشته باشد و درخواست عضویت اوکراین در این ائتلاف نظامی را هم نپذیرد و دوم هم اینکه روسیه خواستار ممنوعیت استقرار تسلیحات تهاجمی مهم شامل تسلیحات هسته‌ای است. همزمان دیروز نیویورک تایمز گزارشی منتشر کرد که نشان می‌دهد روس‌ها در حال تخلیه سفارت خود در مسکو هستند؛ حرکتی که می‌تواند نشان‌دهنده نزدیک شدن طرفین به رویارویی باشد. به نوشته، نیویورک تایمز، روز پنجم ژانویه، ۱۸ نفر که عمدتاً کودکان و زنان دیپلمات‌های روس بودند، با اتوبوس به مسکو انتقال داده شدند و ۳۰ نفر دیگر نیز طی چند روز بعد از آن از سفارت تخلیه شده‌اند و به دیپلمات‌های دو کنسولگری دیگر روسیه نیز گفته شده که برای ترک اوکراین آماده شوند. در حالی که نیویورک تایمز این گزارش‌ها را از قول مقام‌های امنیتی در اوکراین فاش کرده، مقام‌های روس با وجود گارد تهاجمی گفته‌اند اطلاعاتی که طرف‌های غربی درباره رویکرد تهاجمی روسیه منتشر می‌کنند، جعلی است. «سرگئی لاوروف» وزیر امور خارجه روسیه روز دوشنبه گفت که امریکا از مجموعه‌ای اطلاعات کاملاً نادرست درباره اقدام تحریک‌آمیز ادعایی روسیه برای توجیه چیزی که حمله روسیه به اوکراین نامیده می‌شود، استفاده می‌کند. وی که در یک کنفرانس خبری صحبت می‌کرد، گفت: «اجازه دهید اتهام مقام‌های امریکایی را درباره آماده شدن روسیه برای حمله به اوکراین فراموش نکنیم، به طور مثال، اطلاعات کاملاً غلطی را منتشر کرده‌اند که ما در حال آماده‌سازی اقدام تحریک‌آمیز هستیم تا به جمعیت روس زبان در دونباس حمله شود تا بدین ترتیب دستاویزی برای حمله به اوکراین به دست بیاوریم.»

■ منفعت امریکا از تنش

در مقابل، امریکا و طرف‌های غربی نیز می‌کوشند چهره‌ای تهاجمی از خود به نمایش بگذارند، هرچند آنها نیز می‌گویند که اولویت اصلی پایبند ماندن به مسیر دیپلماسی است. بن‌والاس وزیر دفاع انگلیس از عرضه تسلیحات ضدتانک به اوکراین خبر داده و کانادا هم واحد نیروهای ویژه خود را در این کشور مستقر کرده است. «جیک سالیوان» مشاور امنیت ملی امریکا روز یکشنبه هشدار داد در صورتی که روسیه به اوکراین حمله کند با «پیامدهای اقتصادی شدیدی» از سوی امریکا و متحدان غربی مواجه خواهد شد. در حالی که «ویکتوریا نولاند» معاون وزیر امور خارجه امریکا اوایل هفته گفته بود در صورتی که روسیه تصمیم به حمله به اوکراین بگیرد، امریکا ۱۸ سناریو آماده کرده، سالیوان در گفت‌وگو با سی‌بی‌اس گفته است: «ما برای هر دو مسیر آماده‌ایم. در صورتی که روسیه بخواهد در مسیر دیپلماسی به پیش رود، ما به همراه شرکا و متحدان قطعاً آماده خواهیم بود. اگر روسیه بخواهد در مسیر حمله و تشدید تنش گام بردارد، ما برای آن هم آماده‌ایم که شامل پاسخی قوی است که به موقعیت راهبردی آنها آسیب خواهد زد.» برخی ناظران می‌گویند امریکا از تشدید تنش در اوکراین استفاده می‌کند تا مسیر نزدیکی اروپاییان به روسیه را به خصوص در حوزه انرژی مختل کند.

با این حال، دیگران هشدار می‌دهند که ممکن است گارد تهاجمی دو طرف برای امتیاز گرفتن از طرف مقابل، منجر به رویارویی شود. الکس کوزون، استراتژیست سیاسی در گفت‌وگو با گاردین هرچند بازی «لبه پرتگاه» پوتین را رد نکرده ولی می‌گوید: «ما متقاعد شده‌ایم که اتفاقی خواهد افتاد.» او می‌گوید: «پوتین به اوکراین نیاز دارد. تلاش برای تسخیر آن اجتناب‌ناپذیر است. ما تا پایان خواهیم جنگید.»

چشم‌انداز

بیت شیعی عراق: توافق تشکیل کابینه در حال نهایی شدن است

اعضای احزاب کمیته هماهنگی شیعیان عراق ضمن تأکید بر یکپارچه ماندن این کمیته تأکید کردند که نشانه‌هایی از پیشرفت رایزنی‌ها میان گروه‌های سیاسی برای تشکیل کابینه جدید عراق حاصل شده است.

پس از چند ماه بن‌بست سیاسی در عراق به نظر می‌رسد اختلافات بین جریان‌های سیاسی این کشور کاهش یافته و مقامات عراقی به توافقات نهایی بر سر تشکیل دولت آتی نزدیک شده‌اند. محمد الزیادی، یک عضو ائتلاف دوله‌القانون دوشنبه‌شب از نشانه‌های حل مسئله پیش آمده میان کمیته هماهنگی و جریان صدر بر سر تشکیل کابینه آتی خبر داد. الزیادی در گفت‌وگو با موازین‌نیوز گفت: «نشانه‌های حل بحران با جریان صدر در اظهارات ائتلاف عزم و حزب دموکرات کردستان عراق پدیدار شده که در آن بر ضرورت تشکیل دولتی توافقی تأکید کردند و همین جاست که ما نشانه‌های حل بحران را درک می‌کنیم.» وی درباره اینکه جلسه دوم پارلمان عراق چه وقت و چگونه خواهد بود، گفت که سرنوشت جلسه دوم بستگی به تصمیم دادگاه فدرال دارد. این عضو ائتلاف دوله‌القانون در عین حال به احتمال حضور این ائتلاف در کابینه و توافق آن با جریان صدر اشاره‌ای نکرد. در همین حال، «هشام الرکابی» رئیس دفتر نوری المالکی، رئیس ائتلاف دوله‌القانون در توئیتر نوشت: «با وجود اینکه شایعات حاکی از یکپارچه نبودن کمیته هماهنگی است، اما ما تأکید می‌کنیم که کمیته هماهنگی چه از لحاظ موضع و چه از لحاظ فراکسیون، کاملاً یکپارچه است و از موضع یکپارچه‌ای در قبال تحولات برخوردار است.» وی افزود: «شخصیت‌های کمیته هماهنگی در حال گفت‌وگو با گروه‌های سیاسی مختلف هستند تا به یک ساختار ملی یکپارچه برای مدیریت مرحله آتی دست یابند.» از سوی دیگر «هادی العامری» رئیس ائتلاف الفتح و از رهبران کمیته هماهنگی دیروز در سفر به اربیل، مرکز منطقه کردستان عراق، با مسرور بارزانی، نخست‌وزیر این منطقه درباره تشکیل کابینه آتی عراق گفت‌وگو کرد. بر اساس بیانیه دفتر بارزانی، «دو طرف بر تقویت تلاش‌ها برای تشکیل دولتی تأکید کردند که حقوق همه شهروندان عراقی را مصون بدارد، ثبات و شراکت واقعی میان اقوام و طوایف عراقی ایجاد کند و مشکلات میان منطقه کردستان عراق و دولت فدرال بغداد را بر اساس قانون اساسی حل کند.» فاضل الفتلاوی یکی از اعضای ارشد ائتلاف الفتح نیز شامگاه دوشنبه در گفت‌وگو با بغدادالیوم گفت که دیدارهای اخیر العامری و تازه‌ترین آن با رهبران کرد در اربیل بسیاری از اختلافات را رفع کرد. وی افزود: «توافق جدیدی بین فراکسیون صدر و کمیته هماهنگی، ائتلاف تقدم و حزب دموکرات کردستان برای تشکیل فراکسیون بزرگ‌تر در جلسه پارلمان آتی حاصل شده و این توافق روند تشکیل دولت را تسریع و همه اختلاف‌ها را برطرف می‌کند.» به گزارش شبکه اسکای‌نیوز عربی، کارشناسان عراقی معتقدند که برخی اعضای چارچوب هماهنگی شیعیان عراق درصدد نزدیک شدن به جریان صدر و متحدان آن و توافق با آنها برای تشکیل فراکسیون اکثریت هستند و به همین منظور ممکن است که ناگزیر به کنار گذاشتن نوری المالکی از ائتلاف با جریان صدر شوند، چراکه صدر حاضر به ائتلاف با مالکی نیست.

اخبار کوتاه

■ سراسر مدیترانه در تیررس بمب‌افکن‌های روسی

فرمانده نیروی هوایی دوربرد روسیه گفت پرواز بمب‌افکن‌های توپولوف تی‌یو ۲۲م۳ از پایگاه هوایی حمیمیم سوریه تأیید می‌کند که این هواپیماها می‌توانند به اهدافی در سراسر دریای مدیترانه برسند. سرگئی کوبیلاش در مصاحبه با روزنامه «ایندیپندنت میلیتری ریویو» گفت: فرود و فعالیت هواپیمای تی‌یو ۲۲م۳ در پایگاه هوایی حمیمیم رویدادی مهم است. اول اینکه، خدمه نیروی هوایی دوربرد در یک فرودگاه جدید تمرین کرده‌اند و این حضور نیروی هوایی دوربرد در منطقه مدیترانه را نشان داده است. سرگئی کوبیلاش گفت: این نیروها همچنین تعامل با نیروی دریایی را در شناسایی تأسیسات دریایی تمرین و تأیید کرده‌اند که تی‌یو ۲۲م۳ قابلیت‌های برد برای اهدافی در سراسر دریای مدیترانه را دارد.

■ مسکو ادعای تسلیح مقاومت پنجشیر را رد کرد

ماریا زاخاروا، سخنگوی وزارت امور خارجه روسیه به ادعاهای غرب درباره کمک‌های مسکو به مقاومت پنجشیر افغانستان گفت: ما به اظهارات برخی کارشناسان روسیه‌هراس امریکایی درباره تدارکات تسلیحاتی ادعاشده این کشور برای جبهه مقاومت ملی افغانستان در ولایت پنجشیر در رسانه‌های اجتماعی توجه کردیم. به روسیه به عنوان کشور تولیدکننده این تسلیحات اشاره شده است. ما با قاطعیت چنین ادعاها و نیش و کنایه‌هایی را رد می‌کنیم. به گزارش خبرگزاری تاس، وی افزود: با پیش‌بینی گزارش‌های خبری جعلی احتمالی بعدی در این زمینه، لازم می‌دانیم موارد زیر را بیان کنیم؛ روسیه به هیچ وجه در تسلیح طرفین درگیر در افغانستان مشارکت نکرده و نمی‌کند. مسکو بر این باور است که تأمین تسلیحات برای طرفین درگیر در افغانستان به ثبات اوضاع در این کشور کمکی نخواهد کرد و برعکس به اختلافات و تناقضاتی که باعث تحریک یک جنگ داخلی مبتنی بر درگیری‌های قومی می‌شود، دامن می‌زند.

■ سعودی اجساد اعدام شدگان را به گروگان گرفته است

سازمان اروپایی-عربستانی حقوق بشر در گزارشی به یک نقض فاحش حقوق مخالفان و معارضان پرداخت و نوشت که دولت سعودی علاوه بر اعدام مخالفان، پیکر آنها را نیز تحویل خانواده‌های‌شان نمی‌دهد. در این گزارش آمده است که این اقدام، نقض صریح قوانین و عرف بین‌الملل و نوعی شکنجه در حق خانواده‌های اعدام‌شدگان و شاهدی بر اصرار دولت سعودی بر ادامه سیاست‌های گذشته خود و انتقام مستمر از خانواده‌های آنان است. وب‌سایت سعودی‌لیکس نیز نوشت که دولت ریاض در ژانویه ۲۰۱۶ دست به اعدام دسته‌جمعی ۴۷ نفر از جمله شیخ نمر باقر النمر زد و مدعی شد که این افراد به دلیل اقدامات تروریستی مجازات شده‌اند. اما با گذشت شش سال از اعدام آنها هنوز اجسادشان تحویل خانواده‌ها نشده یا در مکان نامشخصی به خاک سپرده شده‌اند. در جولای ۲۰۱۷ نیز چهار نفر از جوانان اهل قطیف به جرم مشارکت در تظاهرات اعدام شدند.

■ اسرائیل و امریکا سامانه ضد موشکی «پیکان ۳» را آزمایش کردند

به ادعای رسانه‌های صهیونیستی، ارتش این رژیم و آژانس دفاع موشکی امریکا سامانه ضد موشکی «پیکان ۳» را با موفقیت در فلسطین اشغالی آزمایش کردند. به نوشته روزنامه «جروزالم‌پست»، این آزمایش تحت هدایت صنایع هوافضای اسرائیل و با همکاری نیروی هوایی آن در مرکز اسرائیل انجام شد. به ادعای این رسانه، در طول آزمایش، آرایه رادارهای این سامانه، هدف را شناسایی و داده‌ها را به کنترل مدیریت نبرد (BMC) منتقل کرد که در آنجا داده‌ها تجزیه و تحلیل و یک طرح دفاعی ایجاد شد و دو رهگیر پیکان ۳ را به سمت هدف پرتاب و با موفقیت آن را منهدم کرد. وزارت جنگ رژیم صهیونیستی مدعی شد «موفقیت این آزمایش نقطه عطفی مهم برای توانایی عملیاتی اسرائیل در دفاع از خود در برابر تهدیدات موجود و در حال تحول در منطقه و بخشی از برنامه توسعه چند ساله ارتش اسرائیل است.»